

KF Legal

© Creative Commons

Novinky energetické legislativy

březen 2024

Oblasti energetiky a podpory obnovitelných zdrojů energie se v KF Legal věnujeme dlouhodobě a s vysokou mírou odbornosti. Uvědomujeme si, že legislativní změny mohou mít pro Vás zásadní význam, a proto Vám přinášíme přehled těch nejzásadnějších změn z posledního měsíce.

Novinky energetické legislativy za březen 2024 se týkají zejména:

- ❖ nové právní úpravy energetické náročnosti budov;
- ❖ změny termínu vyřazování emisních povolenek;
- ❖ vyhlášek, které mají být přijaty v návaznosti na „Lex OZE II“.

Komentované předpisy

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. března 2024 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o energetické náročnosti budov (přepracované znění)

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov [„novela vyhlášky o energetické náročnosti budov“]
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů [„novela zákona o podmínkách obchodování s emisními povolenkami“]
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 263/2016 Sb., atomový zákon, ve znění pozdějších předpisů [„novela atomového zákona“]
Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [„Lex OZE III“]
Zákon č. 469/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů [„Lex OZE II“]
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/825 ze dne 28. února 2024, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů v rámci zelené transformace prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a prostřednictvím poskytování lepších informací

Evropský parlament schválil revizi směrnice o energetické náročnosti budov

Evropský parlament v úterý 12. března 2024 v prvním čtení schválil revizi směrnice o energetické náročnosti budov. Revidovaná směrnice si klade za cíl snížení spotřeby energie a emisí skleníkových plynů v budovách a směřuje k dosažení úplné klimatické neutrality do roku 2050.

Zásadním cílem revidované směrnice je dekarbonizace budov, která vyžaduje **rozsáhlou energetickou renovaci. Všechny budovy nově postavené od 1. ledna roku 2030** tak mají mít **nulové emise**, v případě budov

vlastněných veřejnými subjekty je nastaven ještě dřívější termín, a to od 1. ledna 2028. Členské státy dále budou povinny zavést opatření, která zajistí u obytných budov pokles průměrné spotřeby primární energie o minimálně 16 % do roku 2030 a o 20–22 % do roku 2035. Do roku 2030 by taktéž mělo dojít k modernizaci 16 % energeticky nejnáročnějších budov tak, aby splňovaly alespoň minimální požadavky na energetickou náročnost. **Stávající budovy** by pak měly být transformovány na budovy s nulovými emisemi **od roku 2050**.

Členské státy by také měly stanovit kritéria pro **instalaci zařízení na výrobu solární energie** na obytných i jiných budovách. Na nově postavené obytné domy by měly být solární panely instalovány od roku 2030. Tento krok by měl být doplněn renovacemi obvodových plášťů budov, instalací dobíjecí infrastruktury pro elektrická vozidla či tepelných čerpadel.

Členské státy by rovněž měly směřovat k dekarbonizaci systémů vytápění a postupně **ukončit používání fosilních paliv pro účely vytápění a chlazení budov**. Kotle na fosilní paliva by se měly zcela přestat používat od roku 2040. Navíc již od roku 2025 Evropská unie přestane poskytovat finanční pobídky pro instalaci kotlů, s výjimkou těch, které byly vybrány pro investice před rokem 2025. O finanční podporu nepříjdou ani hybridní systémy vytápění, kombinující např. kotle s tepelnými čerpadly nebo solárními tepelnými zařízeními.

Před vstupem revidované směrnice v platnost se vyžaduje ještě schválení Radou EU. Průběh legislativního procesu lze sledovat na webu Evropského parlamentu:

[https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021%2F0426\(COD\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021%2F0426(COD)&l=en).

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov

K legislativním změnám v oblasti energetické náročnosti budov došlo také na vnitrostátní úrovni. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) totiž předložilo

návrh novely vyhlášky o energetické náročnosti budov. Jejím cílem je především reflektovat některé zákonné změny účinné od 1. ledna 2024.

Vyhláška například nově umožní zohlednit v rámci výpočtu ukazatelů energetické náročnosti budovy také elektřinu dodanou prostřednictvím systému sdílení elektřiny. Novela také reaguje na již zmíněné změny zavedené novým stavebním zákonem. Například zpracování průkazu energetické náročnosti budovy, který zároveň bude součástí dokumentace k provedení stavby, se přesunulo do fáze provádění stavby.

Výsledky probíhajícího konzultačního procesu by již na začátku dubna měly být k dispozici v databázi VeKLEP:

<https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND34JPCTD/>.

Změna termínu vyřazování emisních povolenek

Prezident republiky 22. března 2024 podepsal novelu zákona o podmínkách obchodování s emisními povolenkami. Doposud byli provozovatelé zařízení zahrnutých do systému emisního obchodování povinni vyřadit z obchodování množství emisních povolenek odpovídající množství emisí vykázanému v předchozím roce vždy do 30. dubna následujícího roku. Nově se termín mění na **30. září**, a to v reakci na novelu směrnice 2003/87/ES upravující systém pro obchodování s emisními povolenkami.

Aktuálně zákon čeká ještě vyhlášení ve Sbírce zákonů, přičemž účinnost nastane v den následující po vyhlášení. Pokud by k vyhlášení nedošlo do 30. dubna 2024, uplatní se tzv. přímý účinek směrnice, podle kterého, nedojde-li k včasné implementaci směrnice členskými státy, může se jednotlivec znění směrnice dovolávat proti státu (a státním orgánům). Při případném pokusu uložit provozovateli pokutu za pozdní vyřazení emisních povolenek za rok 2023 by se tudíž podle našeho názoru mohl provozovatel účinně bránit s odkazem přímo na znění směrnice.

Novela atomového zákona

Státní úřad pro jadernou bezpečnost předložil novelu atomového zákona, která reaguje na potřebu připravit české právo na nové jaderné technologie a zefektivnit stávající regulační procesy. Novela má přinést zjednodušení povolovacích procesů ve vztahu k **výstavbě nových jaderných zdrojů** (včetně nových jaderných bloků v elektrárnách Dukovany a Temelín), adaptaci na **nové technologie** (zejména malé modulární reaktory), zlepšení radiační ochrany či zefektivnění dohledu nad technickou bezpečností jaderných zařízení.

Návrh zákona je dostupný v databázi VeKLEP, a to již včetně dokumentu s vypořádáním připomínek:

<https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCX4E6T2G/>. Následovat bude projednání návrhu oběma komorami Parlamentu a případně podpis prezidenta. Státní úřad pro jadernou bezpečnost očekává, že by zákon mohl vstoupit v platnost do 1. ledna 2025.

Evropská komise přijala první „síťový kodex“ pro kybernetickou bezpečnost v odvětví elektrické energie

Evropská komise schválila nový „síťový kodex kybernetické bezpečnosti pro odvětví elektrické energie“ (C/2024/1383). Jedná se o přímo závazný prováděcí akt, který je založen na článku 59 Nařízení o elektřině (EU) 2019/943. Tento článek zmocňuje Komisi k přijetí odvětvových pravidel, tzv. síťových kodexů, pro řešení jednotlivých **aspektů kybernetické bezpečnosti přeshraničních toků elektřiny**.

Kodex má za cíl zvýšit bezpečnost a odolnost kritické energetické infrastruktury v EU vůči kybernetickým hrozbám. Jeho účelem je zavést pravidelný **proces hodnocení rizik**. V rámci tohoto procesu budou identifikovány subjekty z odvětví elektrické energie, které realizují digitalizované procesy se zásadním významem pro přeshraniční toky elektřiny, načež se stanoví kybernetická rizika zmíněných procesů a případná opatření k jejich zmírnění. Nejedná se však o zcela nový prvek, kodex vychází

z mechanismů, které byly již dříve stanoveny v některých směrnících EU, například ve směrnici NIS 2.

Před vstupem kodexu v platnost bude jeho text předložen Radě a Evropskému parlamentu k posouzení. Obě instituce mají dva měsíce na vznesení případných námitek, přičemž tato lhůta může být o 2 měsíce prodloužena.

ERÚ zveřejnil vzory regulačních výkazů

Držitelé licencí na výrobu nebo rozvod tepelné energie jsou za podmínek § 20 odst. 6 energetického zákona povinni sestavovat regulační výkazy a předkládat je ERÚ. **Regulační výkazy za rok 2023 jsou držitelé licencí povinni zaslat ERÚ do 30. dubna 2024.** V případě nesplnění povinnosti předložit ERÚ regulační výkazy v uvedeném termínu se držitel licence dopouští přestupku podle § 91 odst. 1 písm. f) a j) energetického zákona.

Vzorové formuláře včetně podrobných pokynů k jejich vyplnění jsou dostupné na webu ERÚ: <https://eru.gov.cz/vzory-regulacnich-vykazu-teplo>.

Novela vyhlášky o měření elektřiny

Ministerstvo průmyslu a obchodu předložilo očekávaný návrh novely vyhlášky o měření elektřiny. Novela by především měla především reagovat na LEX OZE II, který s účinností od 1. ledna 2024 zavedl do energetického zákona koncept komunitní energetiky.

Vyhláška by měla v první řadě zavést změnu intervalu pro zpracování a přenos naměřených údajů z měsíčního na denní. Ta je dle předkládací zprávy k novele vyžadována právě nově zavedeným sdílením elektřiny v energetickém zákoně. Vyhláška má také nově stanovit postup výpočtu náhrady za neoprávněný odběr elektřiny a za neoprávněně distribuovanou elektřinu u odběrných míst zapojených do sdílení.

Konzultační proces k návrhu byl již ukončen a jeho výsledky by v nejbližší době měly být dostupné v databázi VeKLEP:

<https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND32BAA9E/>.

Návrh novely vyhlášky o stavu nouze v plynárenství

MPO připravuje novelu vyhlášky o stavu nouze v plynárenství. Předkládaná právní úprava má reagovat na stále přetrvávající riziko, že by mohly být **omezeny či dlouhodoběji zastaveny dodávky plynu**, což by pro tuzemský i evropský trh představovalo zásadní problémy. Dalším cílem novely má být řešení **problému stanovení povolené denní spotřeby**. Někteří technologičtí zákazníci se totiž doposud cítili poškozeni v důsledku toho, že hodnoty povolené denní spotřeby je znevýhodňovaly oproti jiným technologickým výrobcům v důsledku technologické odstávky jejich výroby v době vánočních a novoročních svátků.

Výsledky právě probíhajícího konzultačního procesu by na začátku dubna měly být dostupné v databázi VeKLEP:

<https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND39F5KSK/>.

Návrh novely vyhlášky o vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v energetických odvětvích

V návaznosti na Lex OZE II byl vydán také návrh vyhlášky upravující vyúčtování dodávek a souvisejících služeb v elektroenergetice tak, aby správně reflektovalo efekt sdílení a zákazníci tak mohli získat informace o tom, jakým způsobem účast ve skupině sdílení ovlivnila částku, kterou jsou povinni uhradit za dodávku elektřiny, či jakým způsobem se odrazila na částce, kterou jsou povinni uhradit za distribuci elektřiny.

Lex OZE II rovněž zavedl cenu za provoz nesíťové infrastruktury jako jednu ze součástí ceny související služby v elektroenergetice, a taktéž možnost smluvního ujednání o dynamickém určení ceny v dodávkové smlouvě, což by se v novém znění vyhlášky o vyúčtování dodávek rovněž mělo promítnout.

Návrh je aktuálně v připomínkovém řízení, které bude ukončeno na začátku dubna. Vypořádání připomínek následně bude k dispozici v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND3PAPSG2/>.

Návrh novely vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou

Dalším z návrhů ERÚ přijímaných v reakci na nedávné změny energetického zákona je novela vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou. Novela má zavést nové postupy v oblasti sdílení elektřiny, postupu informování o tzv. určeném odběrném místě zranitelného zákazníka, dále v oblasti vymezení obsahu předsmulvních informací v případě uzavírání dodávkové smlouvy s dynamickým určením ceny za dodávku elektřiny a rovněž ceny za provoz nesíťové infrastruktury, jak byla nově zavedena z důvodu implementace datového centra jakožto nového účastníka trhu.

Návrh je aktuálně v připomínkovém řízení a jeho stav lze sledovat v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSD3JCKFII/>.

Návrh novely vyhlášky o podmínkách připojení k elektrizační soustavě

ERÚ rovněž předložil návrh novely vyhlášky o podmínkách připojení k elektrizační soustavě. Návrh má především reflektovat současný stav v požadavcích na připojování nových výroben elektřiny, jak je zavedl Lex OZE II a zároveň reagovat na dosavadní zkušenosti se stávajícím nastavením procesu připojování zařízení k elektrizační soustavě.

Návrh vyhlášky by oproti dosavadnímu znění měl obsahovat například podmínky pro připojení s možností omezení využití rezervovaného výkonu bez náhrady za omezení při předcházení nebo řešení přetížení v soustavě (připojení s tzv. negarantovaným výkonem), zkrácení lhůt na straně provozovatelů soustav při vyřizování žádostí o připojení či podmínky tzv. oznamovaného připojení výroby k distribuční soustavě.

Návrh je aktuálně v připomínkovém řízení a jeho stav lze sledovat v databázi VeKLEP: <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORND3P8TG22/>.

Směrnice o zelených (environmentálních) tvrzeních vstoupila v platnost

27. března 2024 vstoupila v platnost novela směrnice o environmentálních tvrzeních, která by měla značně posílit postavení spotřebitelů. Směrnice upravuje problematiku značení výrobků a tzv. „greenwashingu“, nově tedy zakazuje prezentaci výrobku jako „zeleného“ či „ekologického“, pokud takové tvrzení není jeho výrobce schopen prokázat. Směrnice má dále zajistit lepší informovanost spotřebitelů o trvanlivosti výrobků či o jejich zákonem zaručených právech. Členské státy budou povinny tuto směrnici implementovat ve lhůtě do 27. března 2026.

Úplné znění směrnice je již dostupné v Úředním věstníku EU: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202400825.

za Advokátní kancelář KF Legal

Mgr. et Mgr. Jan Kořán

Mgr. et Mgr. Tomáš Martinec

Mgr. Aneta Grmelová

Ačkoliv přípravě tohoto legislativního přehledu věnujeme maximální úsilí, je nutné mít na zřeteli, že se i s ohledem na jeho rozsah a jeho informativní charakter nejedná o přehled úplný a vyčerpávající a Advokátní kancelář KF Legal, s.r.o. („KFL“) nenese odpovědnost za jeho úplnost a přesnost. Předmětný přehled nepředstavuje právní službu poskytovanou podle zákona o advokacii (č. 85/1996 Sb.) ani odbornou informaci nebo radu poskytovanou ze strany KFL podle § 2950 občanského zákoníku. Pokud máte k obsahu přehledu připomínky nebo jste v něm našli nepřesnosti či chybu, budeme rádi, pokud se na nás obrátíte.